

КЛИФЪРД САЙМЪК ПРЕДИСЛОВИЕ ОТ СЪСТАВИТЕЛЯ

Превод от английски: Лидия Цекова-Маринова, 1982

chitanka.info

Пред вас са историите, които разказват Кучетата, когато пламтят ярко огньовете и духа северен вятър. Тогава всяко семейство се събира около каменната плоча на огнището, а кученцата седят тихо и слушат и когато разказът свърши, задават много въпроси.

— Какво е „Човек“? — ще попитат те.

Или може би:

— Какво е „град“?

Или:

— Какво е „война“?

На никой от тези въпроси не може да се даде определен отговор. Има предположения, има теории, има много научни догадки, но няма отговори.

В семейния кръг много разказвачи са били принудени да прибегват към остарялото обяснение, че това не е нищо освен приказка, няма такива неща като Човек и град, че никой не търси истината в обикновените приказки, а ги приема единствено заради удоволствието от тях.

Обяснения като тези могат да послужат за отговор на кутретата, но те не са обяснения за нас. И в такива обикновени разкази като тези ние търсим истината.

Легендата, която се състои от осем разказа, се предава от безброй векове насам. Доколкото може да се установи, нейното начало не е свързано с известни исторически събития; и най-щателното изследване изобщо не успява да илюстрира етапите в нейното развитие. Няма никакво съмнение, че благодарение на дългогодишното ѝ преразказване тя се е стилизирала, но да се проследи посоката на това нейно стилизиране е невъзможно.

За древността на преданието и за това, че то, както твърдят някои автори, отчасти може да не е от Кучешки произход, говори изобилието от неясни места — думи и изрази (и, което е най-лошо, идеи), които сега нямат, а може и никога да не са имали някакъв смисъл. Чрез разказване и преразказване тези думи и фрази са станали обичайни, приписали са им чрез контекста известен произволен смисъл. Но няма начин да се разбере дали този произволен смисъл поне се доближава до истинското значение на думите.

Това издание на преданията не ще се опита да навлиза в многото технически спорове, отнасящи се до съществуването или

несъществуването на Човека, до загадката „град“, до няколкото теории, отнасящи се до войната или до многото други въпроси, които възникват и неминуемо тормозят изследователя, който търси в легендата доказателство за връзката ѝ с някоя фундаментална истина или историческо явление.

Единствената цел на това издание е да даде пълния и неосакатен текст на преданията в крайния им вид. Бележките преди всяка глава са дадени с цел да подчертаят основните места за размисъл, без да се прави дори и опит за насочване към някакви изводи. За онези, които биха искали да вникнат по-дълбоко в преданията или в различните предположения за тях, има предостатъчно текстове, написани от Кучета с далеч по-голяма компетентност от тази на настоящия съставител.

На неотдавнашните открития на фрагменти от нещо, което първоначално трябва да е било огромен литературен труд, се гледа като на пряко доказателство, което би приписало поне част от легендата по-скоро на митологическия и противоречив Човек, отколкото на Кучетата. Но ако е възможно да се докаже, че Човекът действително е съществувал, то твърдението, че откритите фрагменти са свързани с него, би било неоснователно.

Особено важен или странен, в зависимост от гледната точка на всеки един, е фактът, че предполагаемото заглавие на литературния фрагмент съвпада с това на едно от преданията в легендата, представена тук. Самата дума, естествено, е напълно безсмислена.

Основният въпрос, разбира се, е дали изобщо някога е имало такова същество — Човек. В момента поради липса на положителни доказателства разумното заключение е, че не е имало, че Човекът такъв, какъвто е представен в легендата, е плод на народното въображение. Човекът може би се е появил в ранните дни от културата на Кучетата като измислено същество, нещо като родово божество, към което Кучетата биха могли да се обърнат за помощ, при което биха могли да се оттеглят за утешение.

Освен тези трезви заключения обаче съществуват и такива, които виждат в Човека действителен, по-стар бог, посетител от някаква тайнствена страна или друго измерение, който е дошъл, постоял и помогнал и после се е върнал там, откъдето е дошъл.

И на края има и такива, които вярват, че Човекът и Кучето са съществували заедно като две нужни едно на друго същества и може да са се допълвали в развитието на единна култура, но в някой далечен исторически момент пътищата им са се разделили.

От най-озадачаващите фактори в преданията (а те са много) най-озадачаващ е този за предполагаемата почит, отдавана на Човека. За обикновения читател е трудно да приеме тази почит чисто и просто като легенда. Тя е далеч над формалното преклонение пред родовото божество; почти инстинктивно чувствуваме, че може би тя се корени в сега вече забравена вяра или обред от праисторията на нашия род.

Сега, разбира се, надеждата, че поне един от многото спорни въпроси, свързани с легендата, ще бъде някога разрешен, е малка.

И така, ето ги пред вас преданията, прочетете ги, както смятате за уместно: само за удоволствие, като важно историческо свидетелство или в търсене на някаква следа от скрит смисъл. Нашият най-добър съвет към широкия читател е: не ги приемайте прекалено сериозно, тъй като по този път се крие пълно объркване, ако не и лудост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.